

מסכת בבא קמא

פרק ג

א. המניח את הפד ברשות הרבים ובא אחר ונתקל בה ושברה, פטור. ואם הזק בה, בעל הקבית חייב בנזקו. נשברה כדו ברשות הרבים, והחלק אחד במים, או שלקה בחרסיה, חייב. רבי יהודה אומר, במתכונ, חייב. באינו מתכונ, פטור:

ב. השופך מים ברשות הרבים, והזק בהו אחר, חייב בנזקו. המצניע את הקוץ, ואת הזכוכית, והגודר את גדרו בקוצים, וגדר שגפול לרשות הרבים, והזקו בהו אחרים, חייב בנזקו:

ג. המוציא את תבנו ואת קשו לרשות הרבים לזבלים, והזק בהו אחר, חייב בנזקו, וכל הקודם בהו זכה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל המקלקליו ברשות הרבים והזיקו, חייבין לשלם, וכל הקודם בהו זכה. ההופך את הגלל ברשות הרבים, והזק בהו אחר, חייב בנזקו:

ד. שְׁנֵי קַדְרֵינוּ שֶׁהָיוּ מְהֻלְכִין זֶה אַחֵר זֶה, וְנִתְקַל הָרֹאשׁוֹן וְנִפְּלָה, וְנִתְקַל הַשֵּׁנִי בְּרֹאשׁוֹן, הָרֹאשׁוֹן חָיֵב בְּנִזְקֵי שֵׁנִי:

ה. זֶה בֹּא בְּחֻבֵּיתוֹ, וְזֶה בֹּא בְּקוֹרְתּוֹ, נִשְׁפָּרָה כְּדוֹ שֶׁל זֶה בְּקוֹרְתּוֹ שֶׁל זֶה, פְּטוֹר, שְׁלֵזָה רְשׁוּת לְהֵלֵךְ וְלֵזֶה רְשׁוּת לְהֵלֵךְ. הִנֵּה בִּעֲלֵי קוֹרָה רֹאשׁוֹן, וּבִעֲלֵי חֻבֵּית אַחֲרוֹן, נִשְׁפָּרָה חֻבֵּית בְּקוֹרָה, פְּטוֹר בִּעֲלֵי הַקוֹרָה. וְאִם עָמַד בִּעֲלֵי הַקוֹרָה, חָיֵב. וְאִם אָמַר לְבִעֲלֵי הַחֻבֵּית עָמַד, פְּטוֹר. הִנֵּה בִּעֲלֵי חֻבֵּית רֹאשׁוֹן וּבִעֲלֵי קוֹרָה אַחֲרוֹן, נִשְׁפָּרָה חֻבֵּית בְּקוֹרָה, חָיֵב. וְאִם עָמַד בִּעֲלֵי חֻבֵּית, פְּטוֹר. וְאִם אָמַר לְבִעֲלֵי קוֹרָה עָמַד, חָיֵב. וְכֵן זֶה בֹּא בְּנִירוֹ וְזֶה בְּפִשְׁתָּנוֹ:

ו. שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ מְהֻלְכִין בְּרְשׁוּת הָרַבִּים אֶחָד רָץ וְאֶחָד מְהֵלֵךְ, אוֹ שֶׁהָיוּ שְׁנֵיהֶם רָצִים, וְהִזִּיקוּ זֶה אֶת זֶה, שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין:

ז. הַמִּבְקֵעַ בְּרְשׁוּת הַיִּחִיד וְהִזִּיק בְּרְשׁוּת הָרַבִּים, בְּרְשׁוּת הָרַבִּים וְהִזִּיק בְּרְשׁוּת הַיִּחִיד, בְּרְשׁוּת הַיִּחִיד וְהִזִּיק בְּרְשׁוּת הַיִּחִיד אַחֵר, חָיֵב:

ח. שְׁנֵי נְשׂוּרִים תָּמִים שֶׁחָבְלוּ זֶה אֶת זֶה, מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתֵר חֲצֵי נֶזֶק. שְׁנֵיהֶם מוּעָדִים, מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתֵר נֶזֶק שָׁלֵם. אֶחָד תָּם וְאֶחָד מוּעָד, מוּעָד בְּתָם מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתֵר נֶזֶק שָׁלֵם, תָּם בַּמוּעָד מְשַׁלֵּם בַּמּוֹתֵר חֲצֵי נֶזֶק. וְכֵן שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁחָבְלוּ זֶה בָּזֶה, מְשַׁלְּמִים בַּמּוֹתֵר נֶזֶק שָׁלֵם.

אָדם בַּמוֹעֵד וּמוֹעֵד בְּאָדָם, מְשַׁלֵּם בַּמוֹתָר נֶזֶק שְׁלֵם. אָדָם בְּתָם וְתָם בְּאָדָם, אָדָם בְּתָם מְשַׁלֵּם בַּמוֹתָר נֶזֶק שְׁלֵם, תָּם בְּאָדָם מְשַׁלֵּם בַּמוֹתָר חֲצִי נֶזֶק. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, אַף תָּם שֶׁחִבֵּל בְּאָדָם, מְשַׁלֵּם בַּמוֹתָר נֶזֶק שְׁלֵם:

ט. שׁוֹר שֶׁנָּה מָנָה שֶׁנִּגְחַ שׁוֹר שֶׁנָּה מְאֵתִים, וְאִין הִנְבִּלָה יָפָה כָּלִים, נוֹטֵל אֶת הַשׁוֹר. שׁוֹר שֶׁנָּה מְאֵתִים שֶׁנִּגְחַ שׁוֹר שֶׁנָּה מְאֵתִים, וְאִין הִנְבִּלָה יָפָה כָּלִים, אָמַר רַבִּי מֵאִיר, עַל זֶה נֶאֱמַר (שְׁמוֹת כ"א) וּמָכְרוּ אֶת הַשׁוֹר הַחַי וְחֲצֹו אֶת כֶּסֶּפוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, וְכֵן הִלְכָה, קִיָּמָתָ וּמָכְרוּ אֶת הַשׁוֹר הַחַי וְחֲצֹו אֶת כֶּסֶּפוֹ, וְלֹא קִיָּמָתָ (שם) וְגַם אֶת הַמֵּת יִחְצִיוּ, וְאִיזָה, זֶה שׁוֹר שֶׁנָּה מְאֵתִים שֶׁנִּגְחַ שׁוֹר שֶׁנָּה מְאֵתִים, וְהִנְבִּלָה יָפָה חֲמִשִּׁים זֵוֹז, שֶׁזֶּה נוֹטֵל חֲצִי הַחַי וְחֲצִי הַמֵּת, וְזֶה נוֹטֵל חֲצִי הַחַי וְחֲצִי הַמֵּת:

י. יֵשׁ חֵיב עַל מַעֲשֵׂה שׁוֹרוֹ וּפְטוֹר עַל מַעֲשֵׂה עֶצְמוֹ, פְּטוֹר עַל מַעֲשֵׂה שׁוֹרוֹ וְחֵיב עַל מַעֲשֵׂה עֶצְמוֹ. שׁוֹרוֹ שֶׁבִּישׁ, פְּטוֹר, וְהוּא שֶׁבִּישׁ, חֵיב. שׁוֹרוֹ שֶׁסָּמָא אֶת עֵין עֶבְדּוֹ, וְהִפִּיל אֶת שָׁנוֹ, פְּטוֹר, וְהוּא שֶׁסָּמָא אֶת עֵין עֶבְדּוֹ, וְהִפִּיל אֶת שָׁנוֹ, חֵיב. שׁוֹרוֹ שֶׁחִבֵּל בְּאֶבְיוֹ וְאִמּוֹ, חֵיב, וְהוּא שֶׁחִבֵּל בְּאֶבְיוֹ וְאִמּוֹ, פְּטוֹר. שׁוֹרוֹ שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגְּדִישׁ בְּשַׁבָּת, חֵיב, וְהוּא שֶׁהִדְלִיק אֶת הַגְּדִישׁ בְּשַׁבָּת, פְּטוֹר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְחִיב בְּנִפְשׁוֹ:

יא. שׁוֹר שֶׁהָיָה רוֹדֵף אַחֵר שׁוֹר אַחֵר, וְהַיֵּזֶק, זֶה אוֹמֵר שׁוֹרֵף הַיֵּזֶק,
וְזֶה אוֹמֵר לֹא כִי, אֲלֵא בְּסֻלַּע לָקָה, הַמוֹצִיא מִחֲבֵירוֹ עָלָיו הִרְאָתָה.
הָיוּ שְׁנַיִם רוֹדְפִים אַחֵר אֶחָד, זֶה אוֹמֵר שׁוֹרֵף הַיֵּזֶק, וְזֶה אוֹמֵר שׁוֹרֵף
הַיֵּזֶק, שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִין. אִם הָיוּ שְׁנֵיהֶן שֶׁל אִישׁ אֶחָד, שְׁנֵיהֶן חִיבִין.
הָיָה אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן, הַנֶּנֶזֶק אוֹמֵר גָּדוֹל הַיֵּזֶק, וְהַמֵּזִיק אוֹמֵר לֹא
כִי, אֲלֵא קָטָן הַיֵּזֶק. אֶחָד תָּם וְאֶחָד מוֹעֵד, הַנֶּנֶזֶק אוֹמֵר, מוֹעֵד הַיֵּזֶק,
וְהַמֵּזִיק אוֹמֵר לֹא כִי, אֲלֵא תָם הַיֵּזֶק, הַמוֹצִיא מִחֲבֵירוֹ עָלָיו הִרְאָתָה.
הָיוּ הַנֶּנֶזֶקִין שְׁנַיִם, אֶחָד גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן, וְהַמֵּזִיקִים שְׁנַיִם, אֶחָד
גָּדוֹל וְאֶחָד קָטָן, הַנֶּנֶזֶק אוֹמֵר, גָּדוֹל הַיֵּזֶק אֶת הַגָּדוֹל וְקָטָן אֶת הַקָּטָן,
וְהַמֵּזִיק אוֹמֵר לֹא כִי, אֲלֵא קָטָן אֶת הַגָּדוֹל וְהַגָּדוֹל אֶת הַקָּטָן. אֶחָד תָּם
וְאֶחָד מוֹעֵד, הַנֶּנֶזֶק אוֹמֵר, מוֹעֵד הַיֵּזֶק אֶת הַגָּדוֹל וְתָם אֶת הַקָּטָן,
וְהַמֵּזִיק אוֹמֵר לֹא כִי, אֲלֵא תָם אֶת הַגָּדוֹל וּמוֹעֵד אֶת הַקָּטָן, הַמוֹצִיא
מִחֲבֵירוֹ עָלָיו הִרְאָתָה: